KAUPAN LIITTO

LAUSUNTO

Verojaosto
Valtiovarainvaliokunta
Eduskunta

30.11.2017

U 64/2017 VP

LAUSUNTO ASIASTA U 64/2017 VP VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ EDUSKUNNALLE KOMISSION TIEDONANNOSTA SEKÄ EHDOTUKSISTA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI JA ASETUKSIKSI (LOPULLINEN ALV-JÄRJESTELMÄ)

Kaupan liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto otsikkoaiheeseen liittyen ja lausuu otsikkoaiheesta seuraavaa:

Kaupan liitto pitää hyvänä lähtökohtana Komission pyrkimystä vähentää EU-tavarakauppaan liittyviä petoksia. Lisäksi EU-maiden välisen tavarakaupan menettelyjen helpottaminen sekä arvonlisäverotuksen systematiikan parantaminen kohdemaaperiaatteen edistämisellä ovat hyviä tavoitteita.

Komission ehdotus sisältää kuitenkin ongelmia, joiden myötä EU-maiden rajat ylittävää tavarakauppaa harjoittavien yritysten arvonlisäveromenettelyt monimutkaistuisivat. Kaupan liitto ei myöskään usko, että ehdotetuilla muutoksilla pystyttäisiin torjumaan valtioiden rajat ylittäviä arvonlisäveropetoksia komission arvioiden mukaisesti. Lisäksi Komission ehdotuksesta johdetut muutokset toiminnanohjausjärjestelmiin olisivat yrityksille merkittävä kustannus. Kaupan liitto nostaa komission ehdotuksesta esille seuraavia yksityiskohtia.

Certified Taxable Person – CTP-status

CTP-statuksen käyttöönotto toisi yrityksille tarpeen rakentaa ja soveltaa kahta eri EU tavarakaupan menettelyä, sillä ostajan CTP-statuksesta riippuisi, tilittäisikö tavaran kohdemaan arvonlisäveron myyjä vai ostaja. Kahden menettelyn soveltaminen EU-tavarakaupassa monimutkaistaisi ja hankaloittaisi EU-tavarakauppaa. Myyjän olisi aina selvitettävä, onko ostajalla kyseistä statusta. Tämä lisäisi huomattavasti yritysten hallinnollista työtä.

Lisäksi niitä ostajia varten, joilla ei olisi CTP-statusta, myyjän tulisi perustaa toiminnanohjausjärjestelmäänsä jokaiselle myytävälle tuotteelle ostajavaltioittain arvonlisäverokantoja vastaavat koodit. Koodeja olisi myös seurattava ja ylläpidettävä säännöllisesti, jotta tavaramyynnistä suoritettava kohdemaan arvonlisävero olisi oikean suuruinen. Kahden eri menettelyn rakentaminen ja ylläpito aiheuttaisi yrityksille merkittäviä järjestelmäkustannuksia.

Hakemusmenettelyyn liittyvänä riskinä Kaupan liitto näkee myös sen, että vaikka kriteerit statuksen saamiseksi ovat samat kaikissa EU-maissa, kriteereiden soveltaminen todennäköisesti vaihtelisi maittain. Tämä saattaisi johtaa siihen, että yritykset eri EU-maissa eivät olisi yhdenvertaisessa asemassa.

EU tavarakaupan uudistusehdotus petostorjunnan näkökulmasta

Komission keskeinen peruste uudistuksille on EU-tavarakauppaan liittyvien petosten torjunta. Komission mukaan ehdotetut uudistukset vähentäisivät valtioiden rajat ylittäviä alv-petoksia noin 80 %. Kaupan liitto pitää komission odotuksia rajat ylittävien alv-petosten vähenemisestä liioiteltuina.

Kaupan liitto
Eteläranta 10, PL 340
00131 Helsinki
Puh. (09) 172 850
kauppa@kauppa.fi
www.kauppa.fi

Ehdotetuilla uudistuksilla toki pystyttäisiin puuttumaan tällä hetkellä tyypillisiin petosmalleihin, joissa tavaran ostaja, jonka tulisi maksaa yhteisöhankinnasta arvonlisäveroa, jättää veron maksamatta. Kaupan liitto kuitenkin pitää todennäköisenä, että petosten merkittävän vähenemisen sijaan ne muuttavat muotoaan. Ehdotettu EU-tavarakaupan malli ei Kaupan liiton käsityksen mukaan estäisi esimerkiksi sitä, että silloin kun ostajalla ei ole CTP-statusta ja myyjän tulisi suorittaa kohdemaan arvonlisävero, myyjä jättäisi arvonlisäveron maksamatta.

Arvonlisäverotunniste verottomuuden edellytyksenä

Komission ehdotuksen mukaan EU-tavaramyynnin verottomuuden muodolliseksi vaatimukseksi tulisi ostajan voimassa oleva alv-tunniste ja myynnin raportointi yhteenvetoilmoituksella.

Tällä hetkellä verottoman myynnin edellytyksenä ei ole ostajan voimassa oleva alv-tunniste tai myynnin raportointi yhteenvetoilmoituksella. Veroviranomaisilla on kuitenkin mahdollisuus ohjata verovelvollisia hallinnollisin sanktioin raportoimaan yhteisömyyntinsä yhteenvetoilmoituksilla. Komission ehdotus siis tiukentaisi nykyistä menettelyä. Kaupan liitto ei kannata tiukennusta nykytilaan vaan katsoo, että veroviranomaisten hallinnolliset sanktiot ovat riittävä keino ohjata verovelvollista täyttämään ilmoitusvelvollisuutensa.

Näyttö kuljetuksesta

Komissio ehdottaa muutoksia näyttövaatimuksiin, joilla osoitetaan tavaraliikenne EU-maiden välillä. Ehdotuksen mukaan tavaroiden kuljetus EU-maiden välillä todistettaisiin kolmella eri dokumentilla. Yksi dokumentti olisi ostajan todistus siitä, että tavarat ovat saapuneet kyseessä olevaan EU-maahan. Kaksi muuta todistetta tavaran kuljetuksesta olisivat vapaasti valittavissa direktiiviin sisällytetystä listasta.

Kaupan liiton mukaan Suomessa nykyisin käytössä oleva menettely, jossa todisteeksi tavaran kuljetuksesta käy rahtikirja, on selkeä, yksinkertainen ja riittävä. Komission ehdotus lisäisi yrityksiin kohdistuvaa sääntelyä ja hankaloittaisi EU-maiden välistä tavarakauppaa. Tämän johdosta Kaupan liitto kannattaa ehdotusta vain siinä tapauksessa, että ehdotus koskee enimmäisnäyttövaatimuksia ja kevyemmän, Suomessa nyt käytössä olevan, näyttövaatimuksen soveltaminen olisi jatkossakin mahdollista.

Kunnioittavasti

KAUPAN LIITTO

Juhani Pekkala
toimitusjohtaja

Toni Jääskeläinen
veroasiantuntija